# Biograf i Aabyhøj

Preben Blæsild

Kilder:

Aaby Sogns historie
Aabyhøj Avis
Aarhus Stiftstidende
Demokraten
Stadsarkivet
Ejendomsarkivet

# Biografteater i Aabyhøj?

På A/S Aabyhøj Forsamlingsbygnings generalforsamling 23. januar 1921 forelagde formanden Fabrikant Thykjær et forslag om at indrette biografteater i bygningen - andre ville hellere have sprititusbevilling.
Der udspandt sig en forholdsvis hæftigt debat om begge emner.

# 1925: Det ny Theater

I 1925 havde A/S Aabyhøj Forsamlingsbygning fået en 3-årig bevilling til at fremføre levende billeder. De anskaffede de nødvendige maskiner og bortforpagtede rettighederne til bogtrykker Carl W. Mattson, boghandler Valdemar Nielsen og installatør S. Overgaard.

Biografen fik navnet Det ny Theater, og viste den første forestilling 20. december 1925. Herefter var der som regel to forestillinger om ugen.

Forestillingerne blev ledsaget af klavermusik spillet af Ibsen, Ydunsvej 2.

# Det ny Theater lukker 1928

Da bevillingen udløb efter 3 år, ønskede de tre herrer ikke at fortsætte fordi:

- der for mange lovkrav der skulle opfyldes
- der var i 1928 udbrudt paratyfusepidemi i Åbyhøj, så befolkningen ikke turde samles i offentlige lokaler
- der var ofte kun var 3-4 publikummer til forestillingerne.

# Tiden frem til 1936

I den efterfølgende tid frem til 1936 blev der kun vist film i Åbyhøj, når en eller anden forening havde en lukket forestilling.

# Biograf fra 1936

I 1936 besluttede Åbyhøj sogneråd, at man skulle have en rigtig biograf. Biografteatret, som fik navnet Bio Aabyhøj, blev indrettet i en ny moderne bygning på Silkeborgvej 261 på hjørnet ved Thorsvej i Åbyhøj.

Bygningen var tegnet af arkitekt Bering Bryld. Bygherre var forhenværende hotelejer Christian Frederik Christensen (1877-1937), som også havde fået biografbevillingen.

# Biografbygningen 1936

# Biografbygningen

Biografbygningen bestod af en facadebygning langs Silkeborgvej med en biografsal bagved.

Facadebygningen indeholdt i stueetagen følgende forretninger: Cigarhandel (Carlo Larsen), konfektureforretningen Lyon, indgang med foyer til biografsalen samt bladkiosken Bio Kiosken. på 1st sal var der privatbeboelsen.

I følge bygherren var den samlede pris for bygningen ca. 200.000 kr., ca. 7.500.000 kr i 2023 priser.

Der var plads til 321 tilskuere i teaterrummet, dels på stolerækker i salen og dels i to loger anbragt på hver side af indgangen.

Illustrationerne er fra Aarhus Stiftstidende den 23. januar, dagen før åbningen.

# Fra indgangen mod Silkeborgvej

Forhallen med Billetkontoret.

# Fra salen - logerne

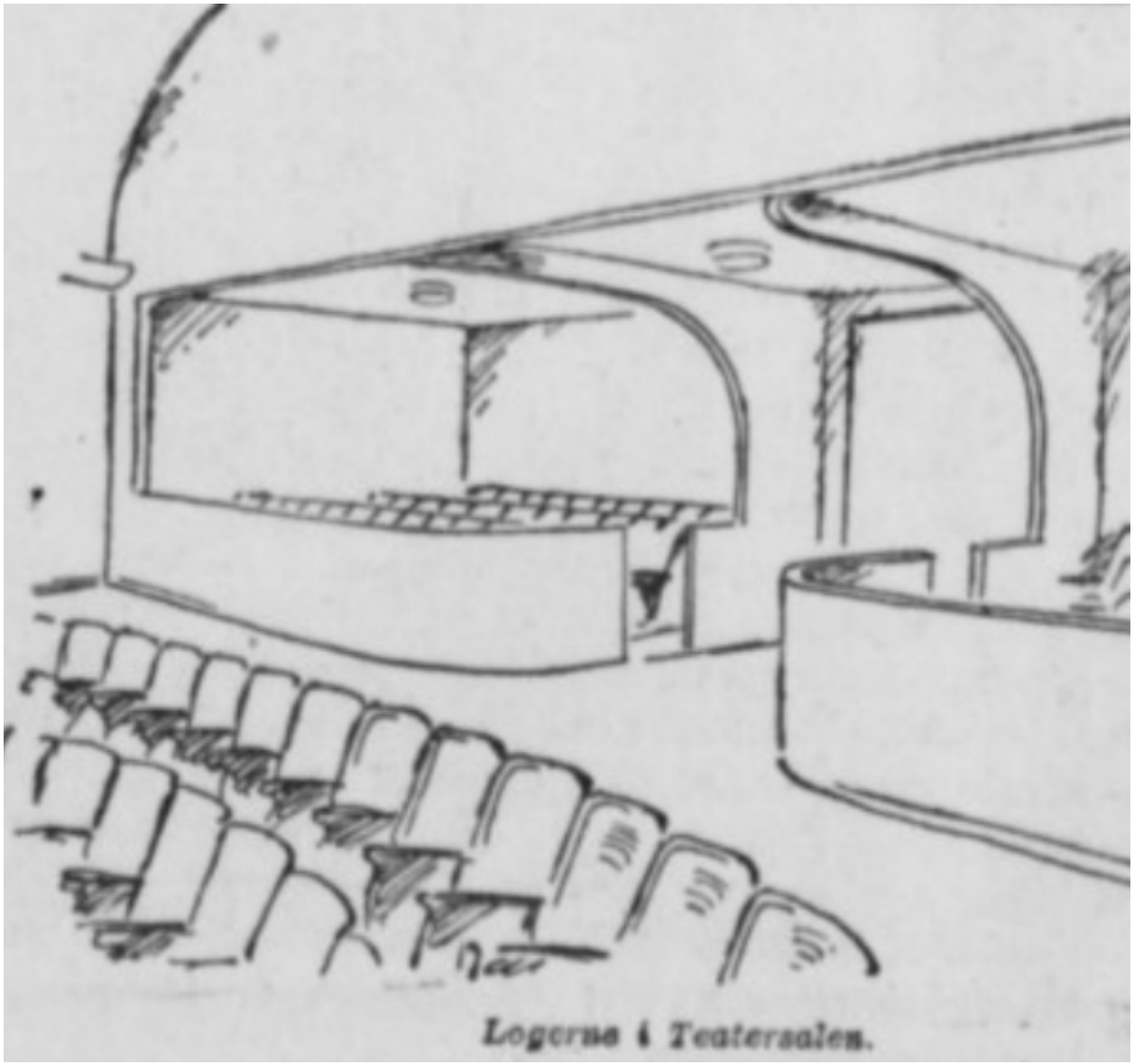

# Butikker, billetsalg og foyer

Ejendomsarkivet

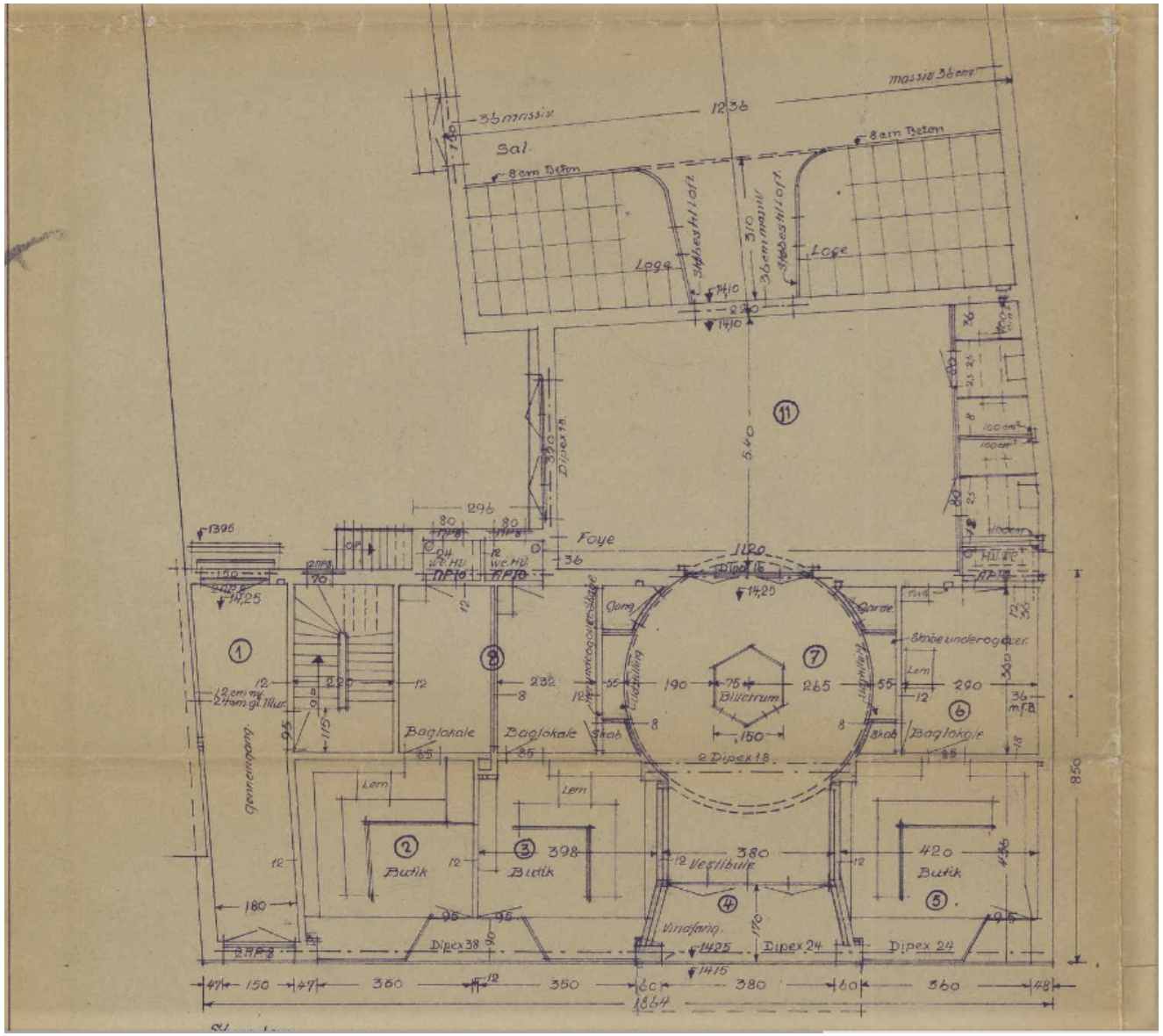

# Salen

# Ejendomsarkivet

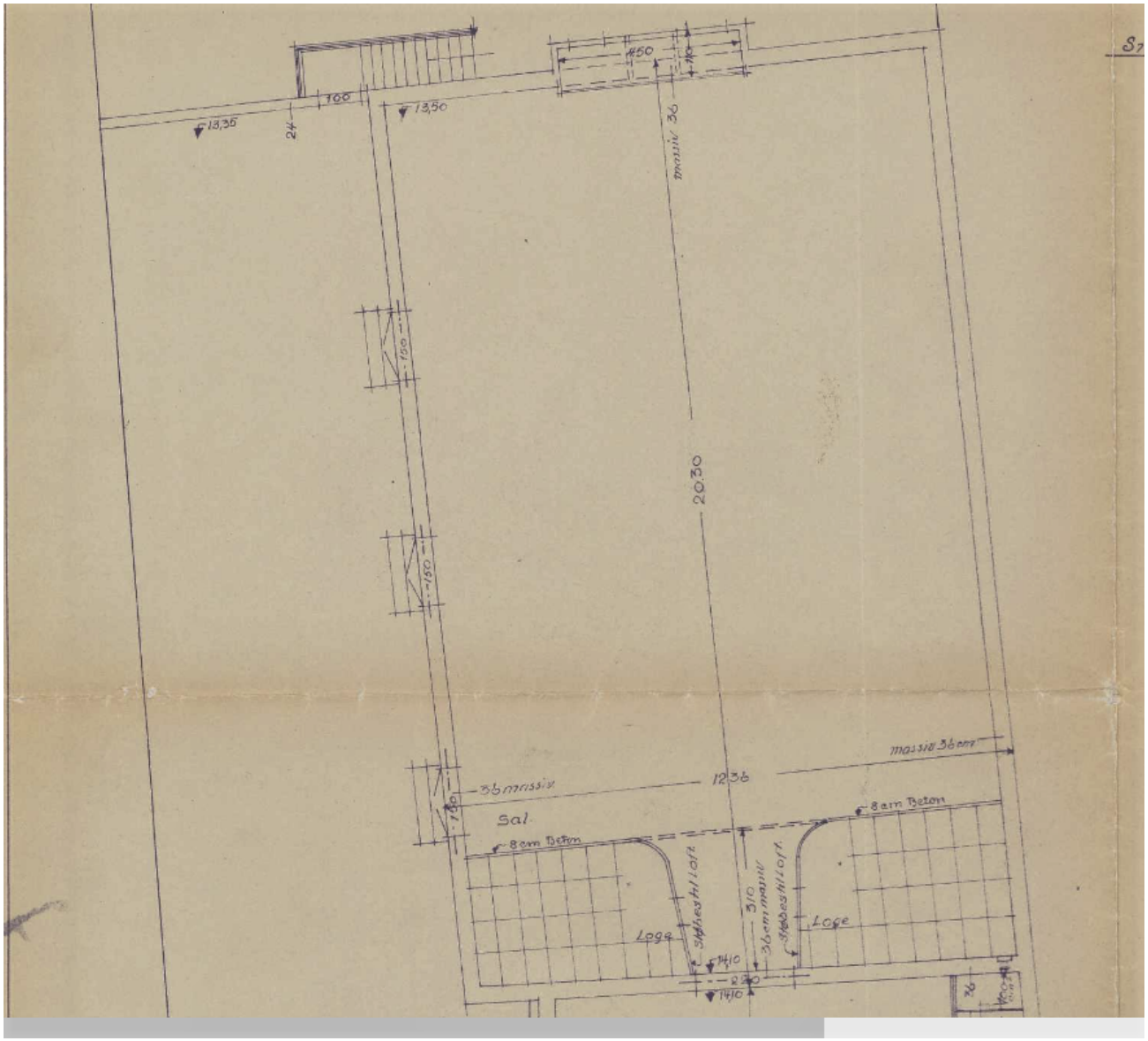

# Premiere 24. januar 1936

**BIO** Aabyhøj
Tlf. 424

**Aabnings-Forestilling**

**Fredag 24. Januar Kl. 20.**

**Sang-Filmen**

**Letsindige Marietta**

Med *Jeanette Mac Donald*
*og Nelson Eddy.*

Fortællingen om den skønne franske Prinsesse, der forklædt flygtede til Amerika og der fandt den store Kærlighed. - Det er en Film med Melodier, som man tager med hjem!

Forestilling:
Hverdage Kl. 20. Søndage Kl. 16-19-21

Billetpriser:
Loge 1.40 - øvr. Pl. 1,05 - Børn 50 Ø.

# 1937: C. F. Christensen dør

Biografen bliver drevet videre af hans hustru Mary med hjælp fra datteren Vera og svigersønnen Carlo Cramer.
Prisen er 135.000 kr. ifølge tingbogen.

# 1939-1940

Carlo Cramer køber Bio Aabyhøj af sin svigermor, ansøger om og får biografbevilling og overtager biografen den 15. juli 1940.
Pris 200.000 kr.

# Renovering 1954-55

Ejendomsarkivet

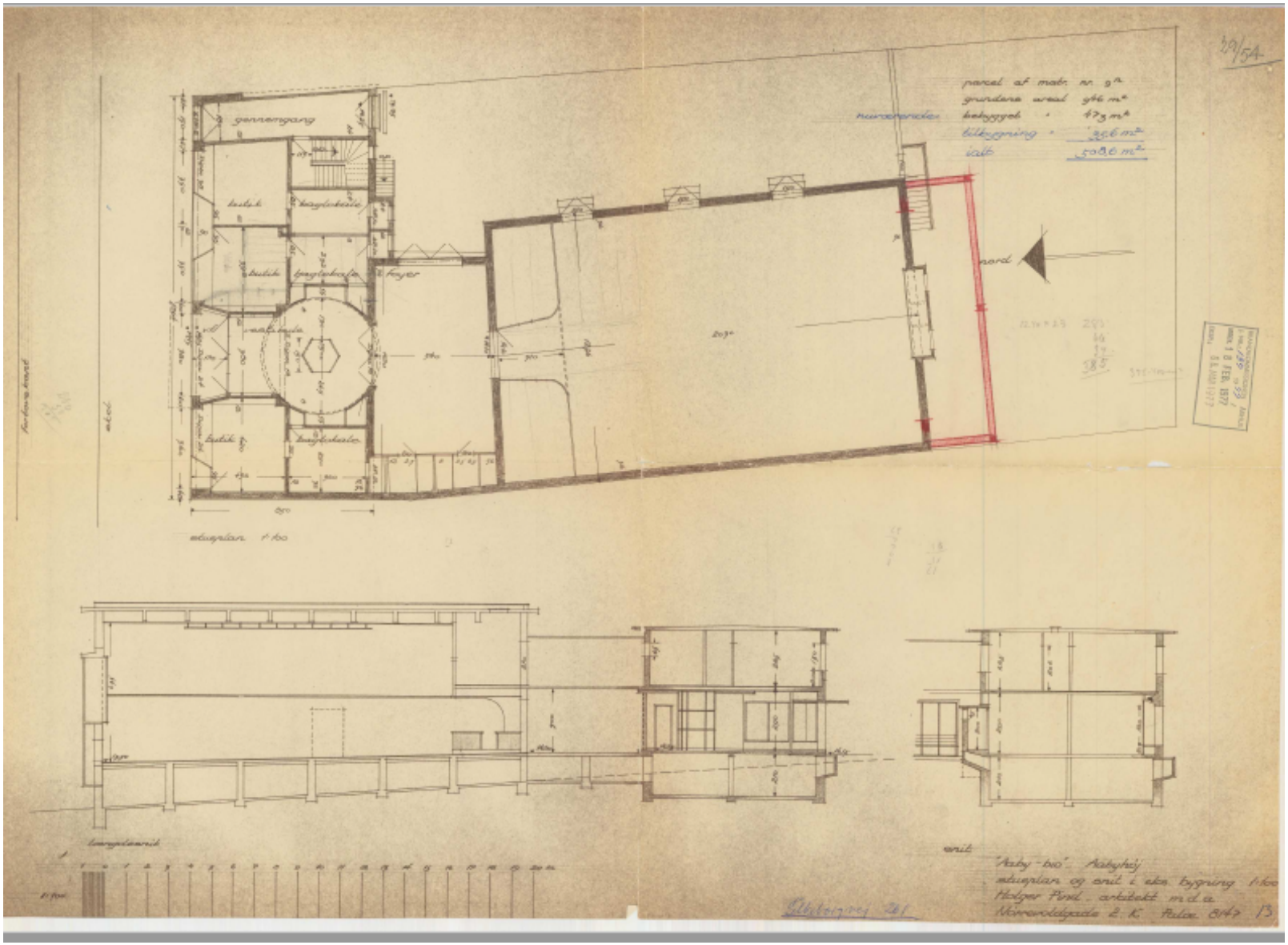

# Demokraten 1. august 1954

# Stiften 15.september 1954

**Ulovlige løse bænke**
Biografejer Carlo Cramer, Aabyhøj, er ved Ning og Hasle Herreders ret idømt en bøde på 500 kr. for i et tilfælde at have taget 1 kr. 50 for billetter til børnepladser og afregnet forlystelsesafgiften efter den normale pris 85 øre og for ulovligt at have opstillet løse bænke i teatret.

# Stiften 20. December 1955: Afslag på fornyelse af biografbevilling

**Biografbevilling forlænges ikke**

Justitsministeriet har nægtet biografdirektør Carlo Cramer, Aabyhøj, adgang til fornyelse af hans bevilling på at drive Aabyhøj Bio.

Biografdirektør Cramers bevilling udløb i juni i aar, og da Cramer søgte den fornyet, anbefalede Aaby Sogneraad, der ikke siden er afæsket erklaring i sagen

Direktør Cramer driver biografen til en ny bevilligshaver er udpeget. Han ejer den bygning, hvor biografen har til huse.

# Stiften 21. December 1955

## KLAGER OVER UDNYTTELSEN

„,
Departementschef Boas, Justitsministeriet: Der har været forskellige klager over udnyttelsen af bevillingen, og ingen af de instanser, ansøgningen om fornyelse har passeret , har uforbeholdent kunne anbefale.

...
Hvori klagerne over udnyttelsen bestaar kan jeg ikke oplyse, slutter departemenchefen.

# Forkaring(er)?

Carlo Cramer får en dom for spirituskørsel

Vera og Carlo Cramer separeres

Vera Cramer ansøger om at drive Bio videre, men får afslag

19.1: Sognerådsmedlem Arvid Hansen mener, at Justitsministeriets afslag af Cramers ansøgning er "en utilladelig tilsidesættelse af sognerådets biograftilsyn"og kræver en forklaring fra ministeriet.

16.2: Der er 16 ansøgere til bevillingen. Sognerådet indstiller 4 til amt, politimester og ministerium.

17.5: Typograf Ejner Lund, Åbyhøj, redaktør af grundejerbladet, får bevillingen.

5.6: Ca. 50 erhvervsdrivende protesterer overfor sognerådet mod eventuel lukning af biografen, hvis der ikke opnås enighed mellem Cramer og Lund om prisen for biografen inden 8.7.

12.6: Statens Filmcentral overtager midlertidigt bevillingen.

6.9: Bevillingen tilbagekaldes og biografen lukker 8.9.

7.9:

# Konsortium har plan om ny biograf i Aabyhøj

*Saafremt forhandlingerne mellem bevillingshaveren og Bios direktør ikke gaar i orden*

# Aabyhøj Filmklub august 1956

**AABYHØJ FILMKLUB** viser:

**Lørdag den 20. kl. 19 og 21 i »Bio« - Aabyhøj:**

**»Vi behøver hinanden«**

Frank Capras sukces med Gary Cooper og Barbara Stanwyck

**Lørdag den 27. kl. 19 og 21:**

**»La Paloma«** - Tysk farvefilm

Billetter fra hver mandag i **Bio-Kiosken** - Telefon **5 74 32**

Kun for medlemmer — Medlemskort **skal** medbringes

15.11: Ejner Lund køber Bio Aabyhøj for 335.000 kr.
Hans første bud var på 315.000 kr. (4.5 mill. kr.)

13.12: Biografen genåbnes.
Filmklubben blev ved med at vise film indtil denne dato.

# Navneforandring: 7.7. 1957

ASTRA
SILKEBORGVEJ 261
UNIE SALG-FORSALG HELE DAGEN 57432
(BIO - AABYHØJ)
17 - 19: NU MED DANSK TALE
Skattefri, saa alle kan opleve undervandsfilmen, verden aldrig har set mage til.
0,70 - 1,20 - 1,40 - 1,60 og 1,75
Kun kort tid — hidtil udsolgt.
DEN TAVSE VERDEN
21: Vittig og munter
UNGKARLELIV

Bio Aabyhøj -> Astra(-teatret). Ønske om mindre gængs navn, så forvekslinger med filmudlejere undgås.
Indgangsforholdene får en ansigtsløftning.

# Ejner Lund 1964

# Biografbygningen 1968

# Jørgen Hofman 1.5 1967 – 1.2. 1977

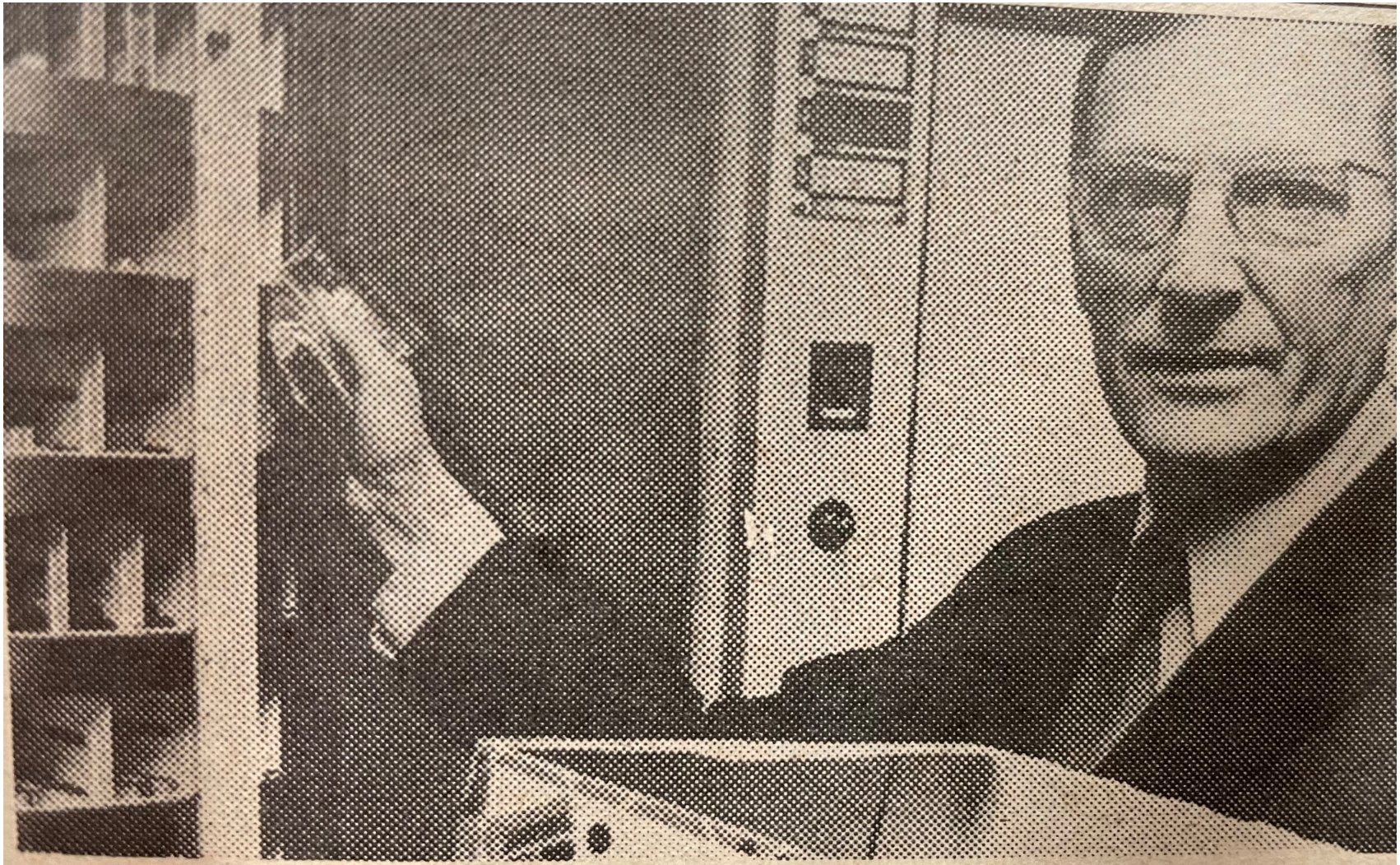

*Biografdirektør Jørgen Hofman, Astra-Teatret,*

# Christian Hjort 1.2. 1977 – ?.? 1978

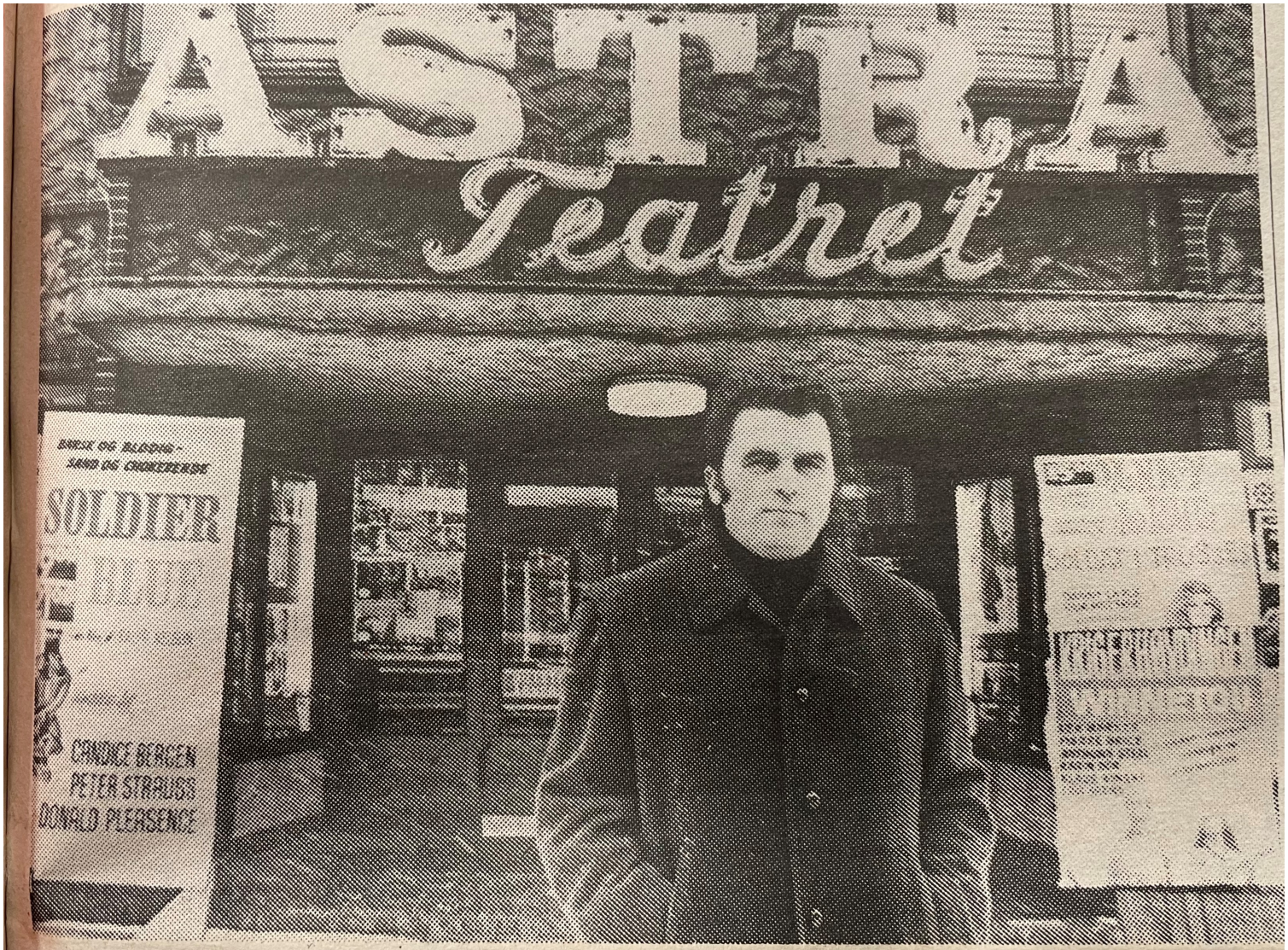


Den nye ejer af Astra-teatret, Christian Hjort

# Poul Sillassen ?.? 1978 – 28.2 1984
# December 1982: Grillbar

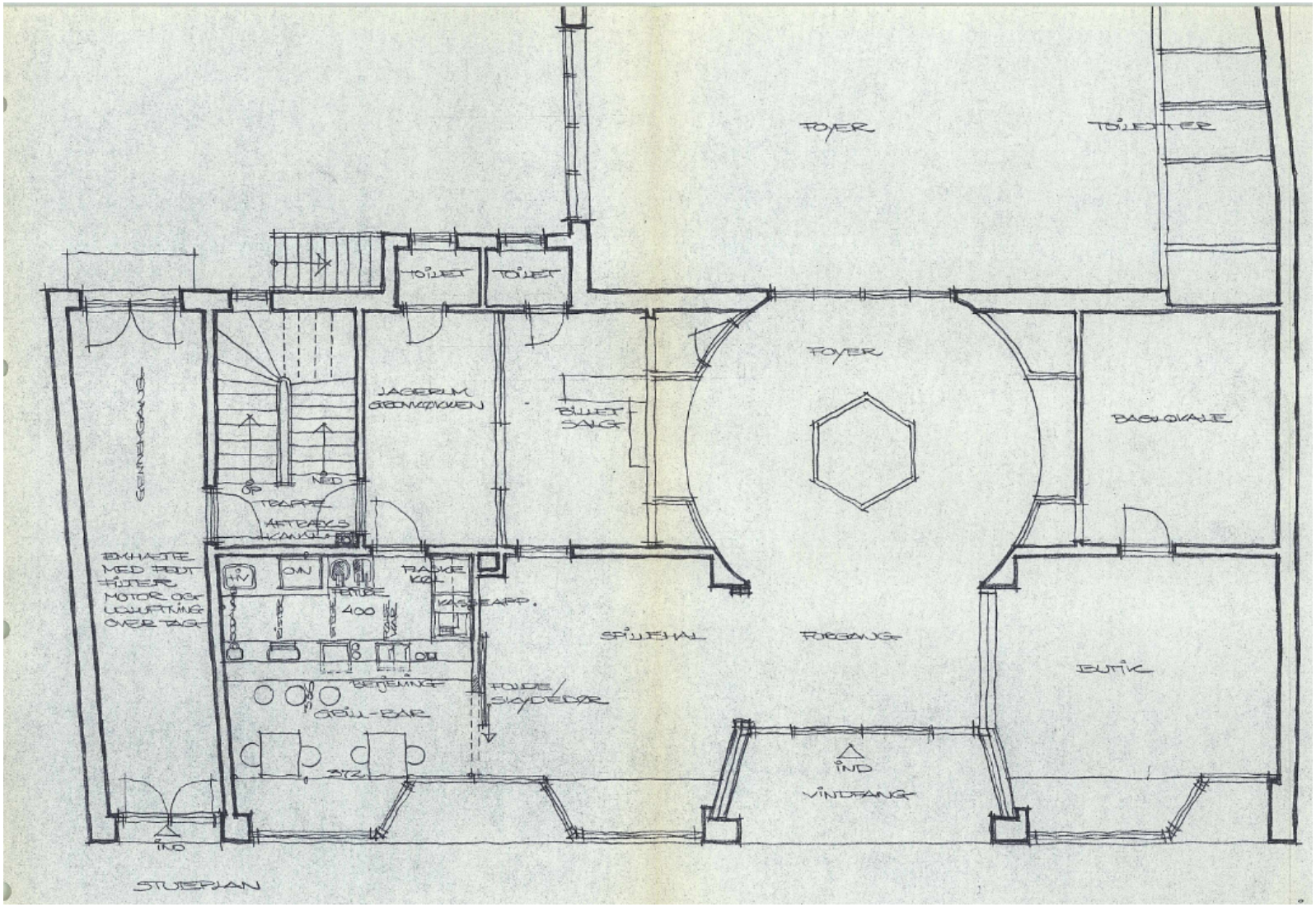

# Tonny Morsø Christiansen 28.2 1984 – 21.11 1986
# Astra lukker

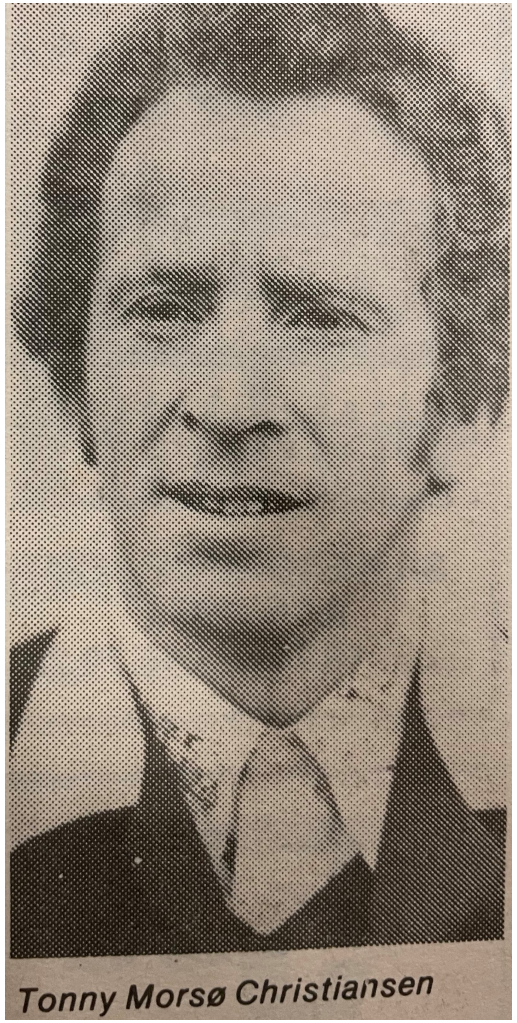

# Biografens levetid og antal spilledage

Åbnede som BIO Aabyhøj den 24. januar 1936

Lukkede som ASTRA den 21. november 1986

Midlertidig lukket i ca. 100 dage i 1956

Antal åbne dage: ca. 18.450

Hvad var der på programmet? Biografreklamer i Aarhus Stiftstidende på 3 tilfældige dage (7.1, 1.7 og 18.12) fra 1938 og frem

# Reklamer 1938: 7.1, 1.7 og 18.12

# Reklamer 1939: 7.1, 1.7 og 18.12

# Reklamer 1940: 7.1 og 1.7

Engelske og franske film forbudte

# Reklamer 1944: 7.1 og 18.12

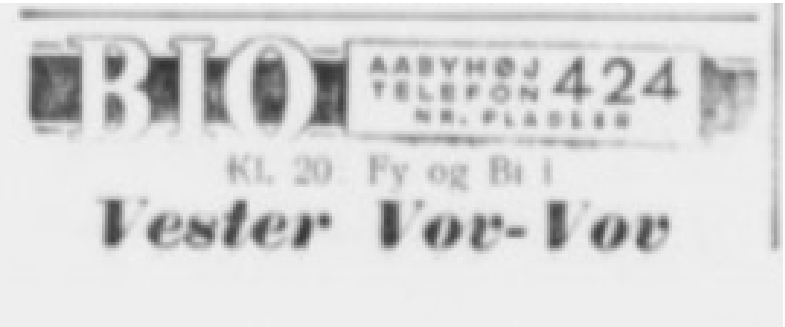


Danske, svenske og tyske film
Tyske og danske ugerevyer

# Reklamer 1954: 7.1, 1.7 og 18.12

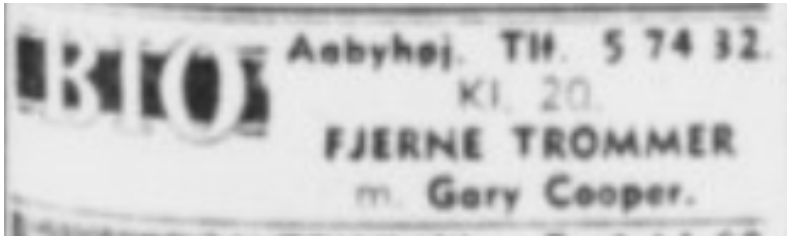


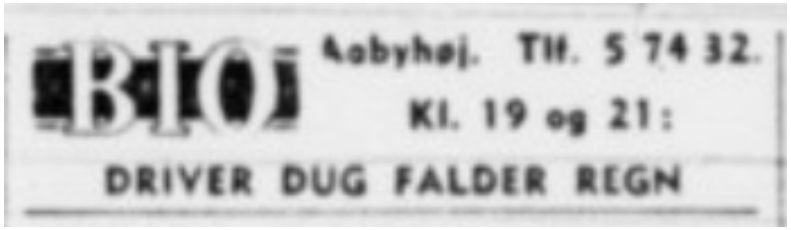

Nyt format, midnatsforestilling, porno?

# Reklamer 1955: 7.1, 1.7 og 18.12

Nyt format

# Reklamer 1974: 7.1, 1.7 og 18.12

18.12: Astra ses kun i en oversigt over film i Aarhus

# Reklamer 1979: 7.1, 1.7 og 18.12

**Astra**
Silkeborgvej 261. Tlf. 15 82 82
Kl. 15.00 og 16.30
REKRUT, 67 PETERSEN
med Lily Broberg
Kl. 19.00 og 21.00
VINTERBØRN
Kl. 23.00. Till. o. 16
MELLEM VELLYSTIGE
Porno

**Astra**
Silkeborgvej 261. Tlf. 15 82 82
Kl. 19.00. Sidste dag
KARATE-BORGEN
Kl. 21.00. Till. o. 16. Sidste dag
DEN SEXGALE MENIGHED
Porno
Kl. 23.00. Till.o.16
SYGEPLEJERSKERNES
SEXKLINIK
Porno

**Astra**
Silkeborgvej 261. Tlf. 15 82 82
Kl. 10, 12, 14, 15.30, 17 og 23.
Till. o. 16
LIDERLIG TREKANT
Kl. 19.00
KARATENÆVER AF STÅL
Kl. 21.00. Till. o. 16
SØMÆND PÅ SENGEKANTEN
med Ole Søltoft og Poul Hagen

Porno. Senere end Park, Rio og Vest

# Omtale af program i lokalavis

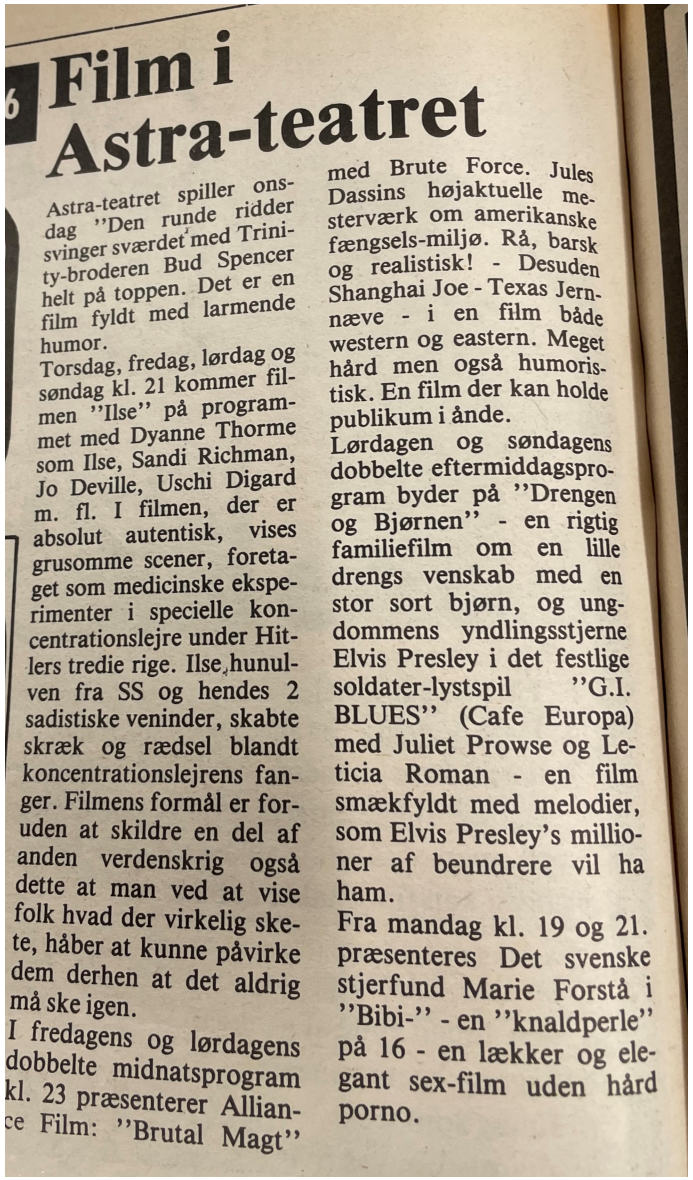

## Film i Astra-teatret

Astra-teatret spiller onsdag "Den runde ridder svinger sværdet med Trinity-broderen Bud Spencer helt på toppen. Det er en film fyldt med larmende humor.

Torsdag, fredag, lørdag og søndag kl. 21 kommer filmen "Ilse" på programmet med Dyanne Thorme som Ilse, Sandi Richman, Jo Deville, Uschi Digard m. fl. I filmen, der er absolut autentisk, vises grusomme scener, foretaget som medicinske eksperimenter i specielle koncentrationslejre under Hitlers tredie rige. Ilse hunulven fra SS og hendes 2 sadistiske veninder, skabte skræk og rædsel blandt koncentrationslejrens fanger. Filmens formål er foruden at skildre en del af anden verdenskrig også dette at man ved at vise folk hvad der virkelig skete, håber at kunne påvirke dem derhen at det aldrig må ske igen.

I fredagens og lørdagens dobbelte midnatsprogram kl. 23 præsenterer Alliance Film: "Brutal Magt" med Brute Force. Jules Dassins højaktuelle mesterværk om amerikanske fængsels-miljø. Rå, barsk og realistisk! - Desuden Shanghai Joe - Texas Jernnæve - i en film både western og eastern. Meget hård men også humoristisk. En film der kan holde publikum i ånde.

Lørdagen og søndagens dobbelte eftermiddagsprogram byder på "Drengen og Bjørnen" - en rigtig familiefilm om en lille drengs venskab med en stor sort bjørn, og ungdommens yndlingsstjerne Elvis Presley i det festlige soldater-lystspil "G.I. BLUES" (Cafe Europa) med Juliet Prowse og Leticia Roman - en film smækfyldt med melodier, som Elvis Presley's millioner af beundrere vil ha ham.

Fra mandag kl. 19 og 21. præsenteres Det svenske stjerfund Marie Forstå i "Bibi-" - en "knaldperle" på 16 - en lækker og elegant sex-film uden hård porno.

# Biografreklame i lokalavis august 1978 del 1

Forlystelser

**ASTRA**

**AABYHØJ**

**Billet-tlf. 15 82 82**

Onsdag den 2. august
kl. 19:

DEN DANSKE LYSTSPILFARCE

**mig og min lillebror og bølle**

FARVER

DIRCH PASSER
POUL REICHHARDT
JESPER LANGBERG
LOTTE HORNE · KARL STEGGER
HELGE KJÆRULFF-SCHMIDT

ASA UDL. instruktion LISBETH & LAU LAURITZEN

Billetpriser:
10 - 13 - 15 kr.

Onsdag den 2. august
kl. 17 - 21 og 23:

Endelig en sexfilm som kvinder vil synes om!

**FELICIA 15 ÅR**
**uskyldig og pervers**

BEBECCA BROOKE · BEATRICE HARNOIS
JEAN ROCHE

bil. o. 16

ALLIANCE FILM

(porno)
Billetpriser: 15 kr.

Fra torsdag den 3. august og til og med lørdag den 5. august.
Dobbelt midnatsforestilling kl. 23:

Den hårdtslående KARATE-FILM

**HÆVNENS NÆVER**

THE FISTS OF VENGEANCE

KUNG BUN TONG CHI

FARVER F.F.B. udl.: FOX-MGM

HVORFOR ÅBNEDE 13 KVINDER FRIVILLIGT DØREN FOR

**BOSTON KVÆLEREN**

Tony Curtis Henry Fonda George Kennedy

Panavision' Color by DeLuxe

Billetpriser:
12 - 15 - 17 kr.

# Biografreklame i lokalavis august 1978 del 2

# Biografreklame i lokalavis august 1978 del 3

Fra torsdag den 3. august og til og med lørdag den 5. august
kl. 19 og 21:

(porno)

Billetpriser: 15 kr.

---

Søndag den 6. august
Midnatsforestilling
kl. 23:

(Stærk porno)

Billetpriser: 15 kr.

Lørdag den 5. august og søndag den 6. august
Dobbelt eftermiddagsforestilling kl. 15:

Enhedspriser: 10 kr. —
Astra byens billigste!

---

**Tandlæger**

**Finn Morell**
**tandlæge**

# Fordeling af film: dage 7.1, 1.7 og 18.12 i årene 1938–1975

| filmtype | udenlansk | dansk | i alt |
|---|---|---|---|
| lystspil | 21 | 15 | 36 |
| drama/action | 26 | 3 | 29 |
| krigsfilm | 12 | 0 | 12 |
| western | 10 | 0 | 10 |
| julefilm | 3 | 3 | 6 |
| musical/musikfilm | 6 | 0 | 6 |
| eventyrfilm | 3 | 0 | 3 |
| naturfilm | 2 | 0 | 2 |
| i alt | 83 | 21 | 104 |

# Slut. Stiften 19.11. 1986

# Nostalgi 1: Cowboyfilm

# Nostalgi 2: White Christmas